

A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság

ítélete

Az ügy száma: Kfv.VI.37.020/2025/7.

A tanács tagjai: Dr. Vitál-Eigner Beáta a tanács elnöke
Dr. Rák-Fekete Edina előadó bíró
Dr. Kurucz Krisztina bíró
Dr. Bernáthné dr. Kádár Judit bíró
Dr. Horváth Tamás bíró

Az I. rendű felperes: Név1
(cím1)

A II. rendű felperes: Név2
(cím1)

A felperesek képviselője: Dr. Kujbus Ügyvédi Iroda
(eljáró ügyvéd: Dr. Kujbus Mária
cím2)

Az I. rendű alperes: Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal
(cím3)

Az I. rendű alperes képviselője: Dr. Braun András kamarai jogtanácsos

Az II. rendű alperes: Építési és Közlekedési Minisztérium
(cím4)

A II. rendű alperes képviselője: Dr. Nemere Gyula kamarai jogtanácsos

A per tárgya: végrehajtás elrendelésének jogszerűsége tárgyában indult közigazgatási jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: I. rendű felperes és II. rendű felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat száma: Helyi Törvényszék 2024. november 13.
napján kelt 5.K.701.049/2024/14. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Helyi Törvényszék 5.K.701.049/2024/14. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az I. rendű alperesnek belül 300.000 (azaz háromszázezer) felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi a felpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg az esedékesség napjáig az államnak – az állami adó- és vámhatóság illetékbevételi számlájára – 70.000 (hetvenezer)

forint meg nem fizetett felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az illetékfizetési kötelezettség ezen ítélet jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A rendelkezésre álló iratok alapján megállapítható tényállás

[1] Az I. rendű alperes a HB/11-HAT/01320-41/2023. számú határozatával (a továbbiakban: kisajátítási határozat) a felperesek tulajdonában álló Hely1 szám1 helyrajzi számú ingatlant szám1/1 hrsz-ú és szám1/2 hrsz-ú ingatlanokra megosztotta. A megosztással létrejött Hely1 szám1/2 hrsz-ú ingatlant (a továbbiakban: ingatlan) a Magyar Állam javára közlekedési infrastruktúra fejlesztése közérdekű célra kisajátította, a szám1/1 hrsz-ú ingatlan változatlanul a felperesek tulajdonában maradt. Megállapította a részleges kisajátításáért a felperesek részére járó kártalanítást, amelynek megfizetésére a II. rendű alperest kötelezte. Kötelezte a felpereseket a kártalanítás megfizetését követő hatvanadik napig az ingatlan II. rendű alperes birtokába adására. A kisajátítási határozatot a felperesek jogi képviselője 2023. november 8-án átvette, ezzel az véglegessé vált.

[2] A felperesek 2023. november 21-én a kártalanítási összeg kifizetését a jogi képviselőjük ügyvédi letéti számlájára kérték teljesíteni. A II. rendű alperes a felperesek részére megállapított kártalanítási összegeket 2023. november 27-én a megjelölt ügyvédi letéti számlára átutalta.

[3] A 2024. november 4-én kelt igazolás szerint a II. rendű alperes által átutalt összegek nem lettek a felperesek részére kifizetve, azok az elkülönített ügyvédi letéti számlán vannak ügyvédi letétben.

[4] A felperesek a kisajátítási határozattal szemben a 2023. november 23. napján - a kisajátítás jogalapját és a kártalanítás összegszerűségét vitató - keresetet terjesztettek elő, amelyben azonnali jogvédelem keretében a keresetlevél benyújtása halasztó hatályának elrendelését kérték. A Helyli Törvényszék a 2024. február 5. napján kelt 103.K.702.839/2023/16. számú végzésével a kisajátítási határozat tekintetében elrendelte a

keresetlevél teljes halasztó hatályát a jogalap tárgyában hozandó ítélet jogerőre emelkedéséig terjedő időre. A Fővárosi Ítéltábla a 2024. május 22. napján kelt 2.Kpkf. 750/457/2024/2. számú végzésével az elsőfokú végzést helybenhagyta.

[5] A Helyli Törvényszék a 2024. március 8. napján kelt 103.K.702.839/2023/37. számú közbenső ítéletével a felperesek keresetét a kisajátítás jogalapja tekintetében elutasította. A közbenső ítélettel szemben a felperesek 2024. május 23. napján azonnali jogvédelem iránti kérelmet is tartalmazó felülvizsgálati kérelmet terjesztettek elő. A Kúria a 2024. június 27. napján kelt Kfv.I.37.391/2024/3. számú végzésével - a felülvizsgálati eljárás befejezéséig - elrendelte a felperesek felülvizsgálati kérelmének teljes halasztó hatályát a közbenső ítéletre és az annak alapjául szolgáló kisajátítási határozatra az ingatlan elhagyása és birtokba adása tekintetében. A Kúria a 2024. október 10. napján kelt Kfv.I.37.391/2024/13. számú ítéletével a közbenső ítéletet - az indokolás pontosításával - hatályában fenntartotta, megállapította továbbá, hogy a felülvizsgálati kérelem halasztó hatályát elrendelő végzés hatályát veszítette.

[6] A II. rendű alperes 2024. május 16. napján megkísérelte az ingatlan birtokba vételét, amely a felperesek magatartása miatt meghiúsult.

[7] Az I. rendű alperes a 2024. május 23. napján meghozott HB/11/HAT00056-23/2024. számú végzésével - a II. rendű alperes kérelmére - az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 132. §-a alapján elrendelte az ingatlan birtokba adására előírt kötelezettség végrehajtását.

[8] Döntése indokolásában a kisajátításról szóló 2007. évi CXXIII. törvény (a továbbiakban: Kstv.) 21. § (3) bekezdés, 31/A. § (5) bekezdésre hivatkozással tényként rögzítette, hogy a II. rendű alperes a felperesek részére megállapított kártalanítási összeget 2023. november 27-én megfizette. A felperesek a kötelezettségüket 2024. január 26. napjáig teljesíthették, miután a Helyli Törvényszék a közbenső ítéletével a felperesek keresetét a jogalap vonatkozásában elutasította. A birtokbaadás önkéntes teljesítésének elmaradása miatt a II. rendű alperes 2024. május 16-án kísérelte meg a birtokbavételt, a felperesek azonban nem bocsátották birtokba az ingatlant.

[9] Leszögezte, hogy a közigazgatási határozatban elrendelt, a kártalanítás kifizetésétől számított 60 napos birtokbaadási kötelezettség teljesítése, vagy az elmaradt teljesítés végrehajtás útján történő kikényszerítése a hatóság döntésének véglegességétől függ. A halasztó hatály a jogerős ítélet alapján megszűnt. A felperesek az ingatlan birtokbaadási kötelezettségüknek az ítélet jogerőre emelkedése után a végzés meghozatalának időpontjáig nem tettek eleget. A határozat 2023. november 8. napján történt véglegessé válására figyelemmel a végrehajtás elrendelésének volt helye.

A kereseti kérelem

[10] A végzéssel szemben a felperesek keresetet terjesztettek elő, amelyben elsődlegesen annak megsemmisítését, másodlagosan annak megváltoztatását és a végrehajtás elrendelése

íránti kérelem elutasítását kérték.

Az elsőfokú ítélet

[11] Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével a keresetet elutasította.

[12] Indokolásában mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy az Ákr. 132. §-ban szabályozott végrehajtható döntésnek tekinthető-e a kisajátítási határozat. E körben rögzítette, hogy a felperesek jogi képviselője 2023. november 8. napján vette át a kisajátítási határozatot, a közlésre figyelemmel a határozat ezen időpontban véglegessé vált. A II. rendű alperes a kártalanítási összegeket 2023. november 27. napján kifizette a felperesek részére, amely tény a kártalanítási összeg ügyvédi letéti számlán történő kezelése sem befolyásol, amellet a kifizetés tényét a felperesek az eljárás korábbi szakaszában nem vitatták. Továbbá az is tényszerűen megállapítható, hogy a felperesek a birtokbaadási kötelezettségüket nem teljesítették, mely tény egyrészt a felperesek maguk sem vitattak, másrészt a birtokbavétel meghiúsulását a 2024. május 16. napján kelt jegyzőkönyv igazolja.

[13] Leszögezte, hogy a végrehajtást elrendelő hatóság a végrehajtást elrendelő végzés meghozatalakor pusztán a végrehajtás feltételeinek beálltát vizsgálhatja, a jelen esetben a kisajátítási határozat véglegessé válásán túlmenően azt, hogy a felperesek a kisajátítási határozatban előírt, az őket terhelő kötelezettségnek megfelelően birtokba adták-e a II. rendű alperes részére a perbeli ingatlant a kártalanítási összegek részükre történő megfizetését követő 60. napig, azaz 2024. január 26. napjáig. E feltétel a jelen perbeli esetben nem vitásan nem valósult meg. Ezt meghaladóan azonban az I. rendű alperesnek nem volt feladata további körülmények vizsgálata.

[14] Az ítélet [37] bekezdésében rámutatott, a birtokbaadásra nyitva álló határidő anyagi jogi jellegű voltára tekintettel ezen határidő számítására az elévülési határidőkre vonatkozó rendelkezések (határidő nyugvása) nem alkalmazhatók, ezért az ingatlan birtokba bocsátására előírt kötelezettség végrehajthatóságát nem akadályozta a felperesek kérelmére a Helyi Törvényszék, majd utóbb a Kúria által a kisajátítási határozat tekintetében elrendelt halasztó hatály. Mindezt a felperesek alaptalanul hivatkoztak arra, hogy az általuk a kisajátítási határozattal szemben előterjesztett keresetlevélre figyelemmel a birtokbaadási kötelezettség teljesítésére nyitva álló 60 napos határidő nyugodott 2023. november 23. napjától a Kúria által a jogalap tekintetében meghozott ítélet általuk történt átvételének időpontjáig.

[15] A Kúria a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 51. § (7) bekezdése körében előadott felperesi hivatkozással összefüggésben a Fővárosi Ítéltábla 2.Kpkf. 750/457/2024/2. számú végzése kapcsán hangsúlyozta, hogy a másodfokú bíróság azon hivatkozása, miszerint az azonnali jogvédelmet biztosító végzés az eljárást befejező határozat jogerőre emelkedéséig, de legkésőbb a perorvoslati kérelem benyújtására nyitva álló határidő utolsó napjáig joghatást fejthet ki, pusztán arra vonatkozott, hogy a fellebbezés elbírálásának nem képezte akadályát az, hogy a Helyi Törvényszék a kisajátítás jogalapja körében jogerős döntést hozott. Mindez azonban az I. rendű alperes jelen perben

vizsgált döntése jogszerűségére a fentebb kifejtettek okán nem volt kihatással. A Kúria Kfv.IV.37.264/2022/6. számú ítéletével összefüggésben megjegyezte, hogy az a Bírósági Határozatok Gyűjteményében nem került közzétételre.

[16] Az ítélet [39] bekezdésében a kisajátítási határozat tekintetében elrendelt halasztó hatály mellett is arra a következtetésre jutott, a határozatok véglegességéhez és az anyagi jogerőhöz kapcsolódó közérdek indokolja, hogy a kisajátítási határozattal szemben előterjesztett keresetlevél és annak eredményeképpen elrendelt halasztó hatály nem akadályozhatja meg az Ákr. 132. §-a, a hatóság végleges döntéséhez kapcsolódó végrehajtás elrendelhetőségét.

[17] A kisajátítási határozatban foglalt hatósági kötelezés önkéntes teljesítése elmaradt, a teljesítési határidő eredménytelenül eltelt, ebből következően a végrehajtás elrendelésének törvényi feltételei fennálltak, ezért az I. rendű alperes jogszerűen rendelkezett a birtokbaadás végrehajtásának elrendeléséről, továbbá eljárásával összefüggésben az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében, a 28. cikkében, valamint az Ákr. 1. § - 5. §-aiban lefektetett alapelvi rendelkezések sérelme sem volt megállapítható.

A felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelmek

[18] A felperesek felülvizsgálati kérelmükben elsődlegesen a jogerős ítélet megváltoztatását, és az I. rendű alperesi végzés megsemmisítését, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérték.

[19] Állították, hogy a jogerős ítélet sérti az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdését, 28. cikkét, az Ákr. 1. §-át, 2. § (2) bekezdésének a) és b) pontját, 3-5. § -ait, 46. § -át, 62. § -át, 82. §-át, 132. §-át, 133. § (1)-(2) bekezdéseit, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 2. §-át, 39. § (6) bekezdését, 50. § (1) bekezdését, 50. § (2) bekezdés a) pontját, 50. § (5) bekezdését, 51. § (7) bekezdését, 52. § (1)-(2) bekezdéseit, 85.§ (1)-(2) bekezdéseit, 97. §-át, a Kstv. 21. § (2)-(5) bekezdését, a Kstv. 29.§ (7) bekezdését, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. § (4) és (5) bekezdését.

[20] Előadták, a végrehajtás elrendelésének akadályát képezte, hogy a kártalanítási összeg mind a mai napig nem került a részükre kifizetésre, azok jelenleg is a jogi képviselőjük elkülönített ügyvédi letéti számláján vannak letétként kezelve. További akadályát képezte a végrehajtás elrendelésének - a BH 2015.6.162 számú eseti döntésben kifejtettekkel összhangban -, hogy az esedékessé vált késedelmi kamat teljes összege sem került a részükre megfizetésre, megsértve ezzel a teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás követelményét.

[21] Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság az ítéletében az alkalmazandó jogszabályi rendelkezésekből téves, megalapozatlan és helytelen következtetést vont le, amikor arra az álláspontra helyezkedett, hogy a kisajátítási határozattal szemben előterjesztett keresetlevél és

az annak eredményeként elrendelt halasztó hatály sem akadályozhatja meg az Ákr. 132.§-a, a hatóság végleges döntéséhez kapcsolódó végrehajtás elrendelhetőségét. Ez a jogértelmezés sérti a Kp. 52. § (1) bekezdését, ellentétes a Kp. 52. §-ához fűzött miniszteri indokolással, amely szerint, ha a bíróság elrendeli a halasztó hatályt, a közigazgatási cselekmény végrehajtása nem rendelhető el, az abból származó jog nem gyakorolható, sem más módon nem hatályosulhat a cselekmény. Ellentétes a Kúria Kfv.37.500/2023/5. számú precedensképes határozatának [35] és [41] bekezdéseiben kifejtettekkel, amely utalt a Kfv.37.264/2022/6. számú határozatra.

[22] Hangsúlyozták, hogy a halasztó hatály elrendelése iránti kérelmüket azt megelőzően terjesztették elő, hogy a részleges kisajátítási határozatban meghatározott birtokbaadási kötelezettség teljesítésére vonatkozó határidő elkezdődött volna, így a közigazgatási cselekmény végrehajtási szakba sem érhetett. Ez következik a Kp. 50. §-ához fűzött törvényalkotói indokolásból, mely szerint az azonnali jogvédelmi eszköz alkalmazásának célja a közvetlenül fenyegető hátrány elhárítása, a vitássá tett jogviszony ideiglenes rendezése, a jogvitára okot adó állapot változatlan fenntartása lehet. A Kp. 52. § (1) bekezdésének utolsó mondatrészében foglalt rendelkezése „egyéb módon sem hatályosulhat” pontosan azt jelenti, hogy a támadott közigazgatási cselekményből semmilyen joghatás nem származhat, így az abban foglalt kötelezettség teljesítésére nyitva álló határidő sem tud letelni.

[23] Kifejtették, hogy a támadott kisajátítási határozattal együtt értelmezhető a birtokbaadási kötelezettség teljesítésére meghatározott határidő is, mert maga a kisajátítási határozat tartalmazza a birtokbaadási határidőt is, és ha a kisajátítási határozat halasztó hatálya elrendelésre kerül, az a határozatban foglalt birtokbaadási határidőre is vonatkozik, ekként a birtokbaadás vonatkozásában is érvényes a halasztó hatály.

[24] Véleményük szerint a birtokbaadási kötelezettség önkéntes teljesítése az azonnali jogvédelmet is tartalmazó keresetlevél I. rendű alperes tudomására jutásától, azaz 2023. november 23. napjától kezdődően, az azonnali jogvédelem iránti kérelmük Helyi Törvényszék által történő elbírálásáig 2024. február 5. napjáig nem volt vizsgálható, és rajtuk nem volt számonkérhető. A halasztó hatály a kisajátított ingatlan és a rajta található felépítmények birtokba adása és elhagyása tekintetében a jogerős közbenső ítélet meghozataláig, az azonnali jogvédelmet elrendelő végzés ellen előterjesztett alperesi fellebbezési kérelem jogerős elbírálásáig, majd pedig a felülvizsgálati eljárás befejezéséig 2023. november 23. napjától egészen 2024. október 24. napjáig folyamatosan fennállt.

[25] Rámutattak arra, hogy az azonnali jogvédelem keretében szabályozott halasztó hatály dogmatikailag tágabb kategória, amely magában foglalja a végrehajtás elrendelésének, a végrehajtás felfüggesztésének és a végrehajtás foganatosításának a tilalmát is. Nézetük szerint az elsőfokú ítélet sérti a Kp. 2. § (1) bekezdésében meghatározott hatékony jogvédelem elvét, mert nem biztosította számukra közigazgatási tevékenységgel megvalósított jogsértéssel szemben a hatékony jogvédelmet.

[26] Összefoglalóan hangsúlyozták, hogy a végrehajtás elrendelésének az Ákr. 132. § szerinti feltételei nem álltak fenn végzés az I. rendű alperesi végzés meghozatalának időpontjában, az I. rendű alperes az önkéntes teljesítésre nyitva álló határidő előtt rendelkezett a végrehajtás elrendeléséről, úgy, hogy a II. rendű alperes nem tett eleget a részleges kisajátítási határozatban foglalt késedelmi kamat teljes megfizetésével kapcsolatos

kötelezettségének sem, így a végrehajtás elrendelése idő előtti és jogsértő volt.

[27] Hivatkoztak továbbá arra, hogy az I. rendű alperes a végrehajtás elrendeléséről a Fővárosi Ítéltábla 2.Kpkf.750.457/2024/2. számú végzésére is figyelemmel az azonnali jogvédelem hatályának fennállása alatt jogsértő módon rendelkezett a Kp. 51. § (7) bekezdésére figyelemmel, amely szerint az azonnali jogvédelmet biztosító végzés hatálya a perorvoslati kérelem benyújtására nyitva álló határidő utolsó napján veszti hatályát.

[28] Végezetül utaltak arra, hogy a részleges kisajátítási határozat véglegessé és anyagi jogerőssé akkor válik, amikor már nem kezdeményezhető ellene bírósági felülvizsgálat, mint jogorvoslat, és nem kezdeményezhető ellene felülvizsgálati eljárás sem, mint rendkívüli jogorvoslat, mert ez következik az Ákr. 82.§ -ához, a döntés véglegességéhez fűzött jogalkotói indokolásból is, és fentiek szerint kifejtet jogértelmezésből, ezért téves és megalapozatlan az ítélet [39] bekezdésében szereplő megállapítás. A Kp. 85. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróságnak a döntése meghozatalakor figyelemmel kellett volna lennie arra a tényre, hogy a jogerős közbenső ítélettel szemben azonnali jogvédelem iránti kérelmet is tartalmazó felülvizsgálati kérelemmel éltek, és a Kúria elrendelte a halasztó hatályt a kisajátított ingatlanrész birtokba adása tekintetében a felülvizsgálati eljárás befejezéséig.

[29] Az I. rendű alperes és a II. rendű alperes a felülvizsgálati ellenkérelmeikben a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérték, tekintettel arra, hogy az nem sérti a felülvizsgálati kérelemben felhívott rendelkezéseket, továbbá nem tér el a hivatkozott kúriai határozatoktól.

A Kúria döntése és jogi indokai

[30] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

[31] A Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 108. § (1) bekezdés szerint a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelmek keretei között vizsgálta felül.

[32] A Kp. 120. § (5) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a jogerős határozat meghozatalakor rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján dönt.

[33] A Kúria szerint az elsőfokú bíróság érdemben helyes döntést hozott, azonban az általa megállapított tényállást az [1]-[9] bekezdésben foglaltak szerint, míg az indokolásban kifejtett jogi érvelését a következők szerint pontosítja.

[34] A Kúria mindenekelőtt kiemeli, hogy a kártalanítás összege utáni késedelmi kamat mértékével és annak megfizetésével kapcsolatban előadottak a felülvizsgálati eljárásban nem vizsgálhatók. A felülvizsgálati eljárásban ugyanis az elsőfokú ítélet jogszerűségét, illetőleg a kúriai joggyakorlatnak való megfelelését kell vizsgálni. Nem lehet a felülvizsgálat tárgya

olyan jogkérdés, amelyre az elsőfokú eljárásban nem hivatkoztak, ezáltal arról az elsőfokú bíróság állást sem foglalt. Mindezen, az I. rendű alperesi eljárás jogszerűségét érintő kérdések a felülvizsgálat körén kívül maradnak.

[35] Az Ákr. 82. § (1) bekezdése értelmében a hatóság döntése végleges, ha azt a hatóság már – az e törvényben meghatározott kivételekkel – nem változtathatja meg. A véglegesség a döntés közlésével áll be.

[36] Az Ákr. 132. §-a szerint, ha a kötelezett a hatóság végleges döntésében foglalt kötelezésnek nem tett eleget, az végrehajtható.

[37] Az Ákr. 133. § (1) bekezdése kimondja, hogy a végrehajtást – ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik – a döntést hozó hatóság, másodfokú döntés esetén pedig az elsőfokú hatóság rendeli el.

[38] A Kúria rámutat arra, hogy a végrehajtás elrendelése során arról dönt a hatóság, hogy a végrehajtás előfeltételei fennállnak-e. Ezek szerint szükséges, hogy rendelkezésre álljon egy végleges döntés, és az valamilyen kötelezést - tűrést, vagy tevőleges magatartást - tartalmazzon, továbbá a teljesítési határidőben a kötelezett kötelezettségének önként ne tegyen eleget. A végrehajtást elrendelő hatóságnak nem feladata annak vizsgálata, hogy a kötelezett milyen okból kifolyólag nem teljesítette a végrehajtható határozatban előírt kötelezettséget.

[39] Jelen esetben az I. rendű alperes a végzése meghozatalakor a kisajátítási határozat véglegessé válásán túlmenően azt vizsgálhatta, hogy a felperesek a kisajátítási határozatban előírt, az őket terhelő kötelezettségüknek az arra meghatározott határidőben önkéntesen eleget tettek-e, azaz a II. rendű alperes birtokába bocsátották-e a kisajátított ingatlant a kártalanítási összegek kifizetését követő hatvanadik napig.

[40] A kártalanítási összeg kifizetését illetően a Kstv. 21. § (2) bekezdése kimondja, hogy azt egy összegben kell megfizetni. A kifizetés a kártalanításra jogosult fizetési számláját vezető pénzforgalmi szolgáltató útján történik. Ha a kártalanításra jogosult fizetési számlát nem jelöl meg, részére a kártalanítást fizetési számláról történő készpénzkifizetéssel, postai úton kell teljesíteni.

[41] A Kúria rögzíti, hogy a kisajátítási határozatában az I. rendű alperes felhívta a felpereseket, hogy a kártalanítási összeg átutalása érdekében 8 napon belül közöljék a bankszámlaszámukat. A felperesek a felhívásra maguk jelölték meg a jogi képviselőjük ügyvédi letéti számláját, mint azt a fizetési számlát, amelyre a kártalanítási összegek kifizetését kérték teljesíteni. Az a körülmény, hogy a felperesek a saját döntésük folytán nem veszik fel a letéti számláról a részükre átutalt kártalanítási összegeket, a kifizetés megtörténtének tényét - amelyet a perben csatolt letéti igazolás kétséget kizáróan igazol - nem befolyásolja. Erre hivatkozással nem mentesülhetnek az őket terhelő kötelezettség teljesítése alól.

[42] A rendelkezésre álló bizonyítékok (kifizetési bizonylat, letéti igazolás) okszerű mérlegelése alapján, helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság az ítélet [35] bekezdésében a kifizetés 2023. november 27-ei megtörténtét. Ettől az időponttól kellett

számítani a kisajátítási határozatban előírt kötelezettség teljesítésére nyitva álló 60 napos határidőt, amely 2024. január 26-án telt le. A felperesek a kötelezettségüket 2024. január 26. napjáig teljesíthették volna önkéntesen, ám kötelezettségüknek - általuk sem vitatottan - nem tettek eleget, így a határozat végrehajthatóvá vált.

[43] A Kp. 50. § (1) bekezdése kimondja, hogy akinek jogát, jogos érdekét a közigazgatási tevékenység vagy az azzal előidézett helyzet fenntartása sérti, a közvetlenül fenyegető hátrány elhárítása, a vitássá tett jogviszony ideiglenes rendezése, illetve a jogvitára okot adó állapot változatlan fenntartása érdekében a bíróságtól az eljárás során bármikor azonnali jogvédelmet kérhet. A (2) bekezdés a) pontja értelmében azonnali jogvédelem keretében halasztó hatály elrendelése kérhető. A (3) bekezdés szerint a kérelem benyújtásáról a bíróság az alperest haladéktalanul, de legkésőbb három napon belül értesti. Az (5) bekezdés alapján a közigazgatási cselekmény végrehajtását érintő kérelem előterjesztéséről az alperes haladéktalanul, de legkésőbb három napon belül értesíti a végrehajtást foganatosító szervet. A Kp. 52. § (1) bekezdés szerint, ha a keresetlevél benyújtásának nincs halasztó hatálya, a bíróság elrendelheti annak részleges vagy teljes halasztó hatályát. A halasztó hatály elrendelése esetén a közigazgatási cselekmény nem hajtható végre, és egyéb módon sem hatályosulhat. A (2) bekezdés kimondja, hogy a végrehajtás a kérelemnek a végrehajtást foganatosító szerv tudomására jutásától annak elbírálásáig, de legkésőbb az elbírálásra nyitva álló határidő elteltéig nem foganatosítható. A tudomásszerzésig foganatosított végrehajtási cselekmények a bíróság eltérő rendelkezésének hiányában hatályban maradnak.

[44] A Kúria a Kfv.38.026/2021/7. számú határozata [35] bekezdésében kimondta, hogy a keresetlevél benyújtásának a Kp. 52. § (1) bekezdése alapján van halasztó hatálya a közigazgatási cselekményre, vagyis akkor, amikor a bíróság elrendeli annak részleges vagy teljes halasztó hatályát. Ez esetben valóban nem hajtható végre a közigazgatási cselekmény, és más módon sem hatályosulhat. Ha pedig a közigazgatási cselekmény a halasztó hatály elrendelése esetén nem hajtható végre, akkor ebből a contrario következik, hogy mindaddig, amíg a bíróság nem rendeli el a halasztó hatályt, a döntés végrehajtható. Ha tehát a bíróság nem akasztja meg az azonnali jogvédelem valamely eszközével a hatályosulást, a közigazgatási cselekményből folyó kötelezettségek végrehajthatók a közigazgatási per alatt is, a közigazgatási cselekmény egyéb módon is hatályosulhat. A határozat a [37] bekezdésében azt is kimondta, hogy pusztán az azonnali jogvédelem iránti kérelem előterjesztése nem akadály a közigazgatási cselekmény végrehajtásának.

[45] A Helyi Törvényszék olyan időpontban, 2024. február 5-én rendelte el a keresetlevél benyújtásának halasztó hatályát, amikor a kötelezettség önkéntes teljesítésére nyitva álló határidő már eltelt, azaz a határozat végrehajtható volt.

[46] A Kp. 51. § (7) bekezdése alapján az azonnali jogvédelmet biztosító végzés az eljárást befejező határozat jogerőre emelkedésével veszti hatályát, ha azt a bíróság tanácsa az eljárás során a felek kérelmére vagy hivatalból nem helyezte hatályon kívül. A bíróság ettől eltérő időpontot is megállapíthat, amely nem lehet későbbi, mint a perorvoslati kérelem benyújtására nyitva álló határidő utolsó napja.

[47] A Helyi Törvényszék a keresetlevél halasztó hatályát a jogalap tárgyában hozandó ítélet jogerőre emelkedéséig terjedő időre rendelte el. A Helyi Törvényszék 2024. március 8-án meghozta és a felek jelenlétében kihirdette a közbenső ítéletét, amely 2024. március 8-án jogerőre emelkedett, ebből következően a Helyi Törvényszék által elrendelt halasztó hatály

2024. március 8-án megszűnt. Ezt a tényt nem befolyásolja, hogy a felperesek jogi képviselője a jogerős közbenső ítéletet 2024. április 23. napján vette kézhez, mivel a halasztó hatály az elsőfokú ítélet jogerőre emelkedésének időpontjáig és nem a jogerős ítélet felekkel történő közlésének időpontjáig lett elrendelve.

[48] A fentiek szerint a halasztó hatály annak bíróság általi elrendelésével áll be, nem az arra irányuló kérelem benyújtása és az I. rendű alperes arról való tudomásszerzése időpontjában. Minderre tekintettel azt kellett vizsgálni, hogy amikor az I. rendű alperes elrendelte a kötelezettség végrehajtását, akkor volt-e hatályban halasztó hatály, amely akadályát képezte a végrehajtás elrendelésének. A kisajátítási határozat végrehajtásának elrendelésekor - 2024. május 23-án - nem állt fenn halasztó hatály, mert egyrészt a Helyi Törvényszék által elrendelt halasztó hatály 2024. március 8. napján megszűnt, másrészt, mert a felperesek azonnali jogvédelem iránti kérelmet is tartalmazó felülvizsgálati kérelmet 2024. május 23-án benyújtottak ugyan, de a Kúria csak 2024. június 27-én rendelte el a halasztó hatályt. Az azonnali jogvédelem iránti kérelem előterjesztésének – épp úgy, ahogy a keresetlevéllel egyidejűleg előterjesztett ilyen kérelemnek – önmagában halasztó hatálya nincs. Halasztó hatálya a közigazgatási cselekménynek csak akkor lesz, ha azt a bíróság, felülvizsgálati kérelem esetében a Kúria elrendeli. A végrehajtás elrendelésekor tehát azonnali jogvédelem nem volt hatályban.

[49] A végrehajtás elrendelésének jogszerűségét nem érinti az alaki és anyagi jogerő körüli dogmatikai fejtegetés, ugyanis a végrehajtás elrendelésének Ákr. 132. § szerinti feltétele a végrehajtandó döntés véglegessége, ez kizárólag a határozat közlésével beálló joghatást, nem pedig a végleges határozat anyagi jogerőssé válását jelenti.

[50] A Kúria Kfv.37.500/2023/5. számú precedensképes határozatának [35] bekezdésében utalt az azonnali jogvédelem körében a Kfv.37.264/2022/6. számú ítéletében foglaltakra és kifejtette, hogy az azonnali jogvédelem intézménye a közigazgatási cselekmény által kiváltott joghatás beálltát időlegesen hivatott meggátolni, vagyis az olyan joghatás is figyelembevételre kerülhet, amelynek kiindulópontja a perbeli közigazgatási cselekmény és amely más eljárásra kihatóan is negatív hatásokkal jár. A Kúria a határozat [41] bekezdésében kifejtette, a keresetlevél halasztó hatályának éppen az a rendeltetése, hogy a keresettel támadott közigazgatási cselekmény - se az adott közigazgatási jogvita, se más eljárás tekintetében, se pedig semmilyen más módon - ne hatályosulhasson, így annak véglegességéből fakadó jogkövetkezményt se lehessen levonni. Ezen elvi tételektől az elsőfokú ítélet eltér, ezért annak [37], [39] bekezdéseit a Kúria mellőzi.

[51] Az elsőfokú bíróság a fentiek szerint - érdemben - helytállóan értékelte jogszerűnek az I. rendű alperes végzését, a felülvizsgálati kérelemben előadottak nem voltak alkalmasak ennek cáfolatára.

[52] A kifejtettekre figyelemmel a Kúria a Kp. 121. § (2) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályban fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

[53] Az azonnali jogvédelem iránti kérelem benyújtásának önmagában halasztó hatálya nincs. Halasztó hatálya a közigazgatási cselekmény hatályosulására csak akkor lesz, ha azt a bíróság, felülvizsgálati kérelem esetében a Kúria elrendeli.

Záró rész

[54] A felperes a Kp. 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése szerint köteles az alperes felülvizsgálati eljárási költségét megfizetni. Ennek összegét a Kúria mérlegeléssel állapította meg, amely során figyelemmel volt az I. rendű alperesi jogi képviselő által elvégzett munka terjedelmére és színvonalára. A II. rendű alperes perköltséget nem igényelt, ezért e körben nem kellett a Kúriának rendelkeznie.

[55] A Kúria a pervesztes felperest az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. § (3) bekezdés d) pontja és az 50. § (1) bekezdése alapján számított illeték megfizetésére a Kp. 35. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 101. § (1) bekezdésének megfelelően kötelezte.

[56] Az ítélet elleni felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2025. február 20.

Dr. Vitál-Eigner Beáta sk.

a tanács elnöke

Dr. Rák-Fekete Edina sk.

előadó bíró

Dr. Kurucz Krisztina sk.

bíró

Kúria
VI.Kfv.37.020/2025/7-I

13

Dr. Bernáthné dr. Kádár Judit sk.

Dr. Horváth Tamás sk.

bíró

bíró

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő